

Het Nederlandse
Pensioenfonds

HN

PF

Beleid herziening pensioen

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Oorzaken van herziening	4
3. Preventie	4
4. Beleidsuitgangspunten herziening pensioen	5
4.1. Algemene beleidsuitgangspunten herziening pensioen.....	5
4.2. Beleidsuitgangspunten herziening pensioenaanspraken.....	5
4.3. Beleidsuitgangspunten herziening pensioenuitkeringen.....	6
5. Verjaring	7
6. Klachten en geschillen	7

1. Inleiding

Kerntaak van Het Nederlandse Pensioenfonds (HNPF) is om pensioenaanspraken van deelnemers en uitkeringen van pensioengerechtigden correct te administreren en hen hier goed over te informeren. Op basis van de pensioenreglementen van het fonds wordt bepaald op welke aanspraken en uitkeringen de (gewezen) deelnemer en pensioengerechtigde recht heeft.

Ondanks alle inspanningen van HNPF kunnen echter onjuistheden in de administratie ontstaan. De constatering van een onjuiste pensioenaanspraak of -uitkering leidt juridisch gezien tot een herziening in lijn met het pensioenreglement. Er zijn echter omstandigheden op grond waarvan besloten kan worden om een herziening niet of gedeeltelijk door te voeren of de gevolgen ervan voor de deelnemer of pensioengerechtigde te beperken. Zo nodig met een beroep op de hardheidsclausule, indien aanwezig. Dit speelt met name bij het besluit om te hoge pensioenuitkeringen met terugwerkende kracht terug te vorderen en/of voor de toekomst te herstellen.

Door verdere digitalisering van pensioenbeheer én gegevensuitwisseling met overheidsinstellingen zoals het UWV en BRP neemt de datakwaliteit toe waardoor het aantal herzieningen naar verwachting wordt beperkt. Het bewaken van de kwaliteit van de pensioenadministratie heeft de voortdurende aandacht van het pensioenfonds.

Desondanks kan er in de uitvoering van pensioenregelingen toch een situatie ontstaan waarbij een aanspraak of uitkering gecorrigeerd moet worden. Bij een herziening van een pensioenaanspraak of pensioenuitkering staan - behalve het juridische kader - de menselijke maat alsmede de belangen van alle deelnemers en pensioengerechtigden centraal. Daarnaast spelen gerechtvaardigd vertrouwen, verwijtbaarheid, onomkeerbare schade en reputatie een belangrijke rol bij het maken van een juiste afweging.

HNPF beoogt met dit document *Beleid herziening pensioen* duidelijkheid te scheppen in de spelregels indien een pensioenaanspraak c.q. een pensioenuitkering wordt herzien. Daarbij is rekening gehouden met het servicedocument 'Herzien van pensioenen' van de Pensioenfederatie.

Een besluit tot herziening van een pensioenaanspraak of pensioenuitkering wordt genomen door het bestuur. Betrokkenen worden persoonlijk geïnformeerd over de afwegingen die het bestuur hierbij heeft gemaakt.

Omdat het bestuur het belangrijk vindt dat zorgvuldig met pensioenaanspraken en pensioenuitkeringen wordt omgegaan, wordt dit beleidsdocument beschikbaar gesteld op de website van HNPF.

2. Oorzaken van herziening

De herziening van pensioenrechten en -aanspraken heeft betrekking op alle vormen van correctie van onjuistheden in de pensioenadministratie. Oorzaken van onjuistheden betreffen onder meer:

- het verstrijken van tijd tussen het moment van ontstaan van een verandering in bijvoorbeeld inkomens- of persoonsgegevens en het moment waarop HNPf deze informatie ontvangt (zoals bij mutaties met terugwerkende kracht bij scheiding en bij waardeoverdracht).
- gemaakte fouten door het pensioenfonds, veroorzaakt door (de uitwisseling tussen) administratieve systemen of door medewerkers die leiden tot foute informatievoorziening.
- gemaakte fouten, die het gevolg zijn van onjuiste of vertraagde gegevensaanlevering door de werkgever, derden (UWV, andere pensioenuitvoerders) of de deelnemer zelf.

Het beleid ziet op de gevolgen die een herziening op (de hoogte van) een pensioenaanspraak of pensioenrecht heeft en niet op de beoordeling of een pensioenaanspraak of pensioenrecht wel of niet juist is bepaald op basis van het pensioenreglement. Dit is een onderwerp waar de klachten- en geschillenregeling van het pensioenfonds betrekking op heeft.

3. Preventie

Het voorkómen van herzieningen door focus op en borging van de kwaliteit van de pensioenadministratie staat voorop. Dit uit zich bij HNPf door:

- structurele aandacht voor verbetering van datakwaliteit in de pensioenadministratie, onder meer door zoveel als mogelijk processen via Straight Through Processing (STP) vorm te geven.
- gebruik van gegevensgerichte controles, die structurele problemen in de administratie aan het licht kunnen brengen.
- verbetering van de kwaliteit van de informatieverstrekking richting deelnemers (zoals het UPO en overzichtstools in het digitale deelnemersportaal) zodat de kans toeneemt dat deelnemers in een vroegtijdig stadium fouten in de pensioenadministratie zelf ontdekken en melden.
- optimalisatie van de begrijpelijkheid van informatie-uitvragen bij deelnemers.
- vereenvoudigen van de pensioenregeling waar dat kan en verminderen van overgangsbepalingen (complexiteitsreductie).

Een herziening vermindert het vertrouwen in het fonds, net name wanneer de herziening leidt tot een lager pensioen. Een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde kan hier buiten zijn of haar schuld financieel nadeel van ondervinden. Bovendien kan hierdoor het vertrouwen in het pensioenfonds worden aangetast. Het voorkomen van herzieningen door het streven naar en het waarborgen van een zo hoog mogelijke kwaliteit van de pensioenadministratie heeft dan ook constante aandacht binnen het pensioenfonds.

4. Beleidsuitgangspunten herziening pensioen

Als op bepaald moment blijkt dat de aanspraken die aan een (gewezen) deelnemer zijn bericht onjuist zijn, dan is de hoofdregel dat deze aanspraken herzien worden. Datzelfde geldt voor een pensioen dat al wordt uitgekeerd.

4.1. Algemene beleidsuitgangspunten herziening pensioen

Als blijkt dat een pensioenaanspraak of pensioenrecht onjuist is vastgesteld of gecommuniceerd, herzielt het fonds deze pensioenaanspraak of dit pensioenrecht, met inachtneming van de volgende algemene beleidsregels:

- Het fonds herstelt onjuistheden in de pensioenadministratie zo spoedig mogelijk nadat deze aan het licht komen. Pensioenrechten en -aanspraken dienen immers in lijn te zijn met het pensioenreglement.
- Het fonds werkt met redelijke communicatietermijnen voordat herzieningen of terugvorderingen geëffectueerd worden zodat de (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde niet negatief verrast wordt.
- Deelnemers en pensioengerechtigden worden door het fonds binnen zes weken na constatering actief over de onjuistheid geïnformeerd alsmede over de mogelijke consequenties van herzieningen inclusief bijbehorend handelingsperspectief.
- Herzieningen worden afzonderlijk beoordeeld op basis van de specifieke omstandigheden van het geval. Daarbij staat de menselijke maat alsmede de belangen van (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden centraal. Waar mogelijk wordt bij een herziening persoonlijk contact gezocht met de betreffende (gewezen) deelnemer of pensioengerechtigde.
- Het fonds borgt dat fouten worden onderzocht en opgevolgd in administratieve processen en procedures. Daarmee wordt voorkomen dat fouten zich in de toekomst opnieuw voordoen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen herziening van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

4.2. Beleidsuitgangspunten herziening pensioenaanspraken

- Het fonds voert een herziening die leidt tot een hogere pensioenaanspraak altijd uit.
- Het fonds voert een herziening die leidt tot een lagere pensioenaanspraak in principe uit.
- Een (gewezen) deelnemer kan echter schade lijden doordat hij of zij op basis van onjuiste informatie bepaalde keuzes heeft gemaakt. Het fonds stelt de (gewezen) deelnemer in de gelegenheid deze schade aan te tonen. Het fonds beoordeelt of de (gewezen) deelnemer in aanmerking komt voor schadevergoeding, aan de hand van de wettelijke criteria die gelden voor 'onrechtmatige daad' in het Burgerlijk Wetboek. De schadevergoeding kan bestaan uit het geheel of gedeeltelijk in stand laten van de te hoog vastgestelde pensioenaanspraak.

- Als de herziening het gevolg is van een fout die door een derde is gemaakt (bijvoorbeeld de werkgever of het UWV) voert het fonds de herziening in principe uit. De (gewezen) deelnemer kan zich er echter op beroepen dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is als de herziening wordt doorgevoerd. Het fonds beoordeelt dit met terughoudendheid. Op grond van de rechtspraak tot nu toe kan de (gewezen) deelnemer alleen aanspraak maken op het hogere, niet herziene pensioen als hij of zij:
 - o mocht vertrouwen op de juistheid van de hoogte van het pensioen; en
 - o op basis daarvan onomkeerbare financiële verplichtingen is aangegaan; en
 - o die hij of zij niet langer kan nakomen als het correcte (lagere) pensioen wordt uitgekeerd.

Deze uitzondering geldt alleen als de (gewezen) deelnemer niet wist en ook niet kon weten dat de informatie van het pensioenfonds over het pensioen onjuist was. Van gerechtvaardigd vertrouwen is in ieder geval geen sprake bij:

- o verwijtbaar gedrag van de (gewezen) deelnemer zelf. Bijvoorbeeld doordat de (gewezen) deelnemer bewust informatie heeft achtergehouden;
- o een voor de (gewezen) deelnemer duidelijk waarneembare vergissing van het pensioenfonds.

4.3. Beleidsuitgangspunten herziening pensioenuitkeringen

- Herzieningen die leiden tot een hogere uitkering worden door het fonds – ongeacht de hoogte – altijd uitgevoerd. Als een herziening met terugwerkende kracht wordt uitgevoerd, vindt een nabetaling plaats. Omdat dit gevolgen kan hebben voor eventuele toeslagen en te betalen belastingen voor de betrokkene, neemt het fonds - voordat tot uitbetaling wordt overgegaan - contact op met de gepensioneerde om gezamenlijk afspraken te maken over hoe en wanneer de nabetaling plaatsvindt. Bij nabetalingen die zijn toe rekenen aan het fonds wordt tevens de wettelijke rente vergoed.
 Een pensioengerechtigde kan financiële schade leiden doordat hij een nabetaling krijgt. Het ontvangen van een hoog bedrag ineens kan tot een hogere inhouding van belasting leiden dan wanneer de pensioenbedragen in reguliere termijnen waren uitbetaald. Dit speelt als de nabetaling leidt tot een ander – hoger – belastingtarief. Het fonds vindt het redelijk om deze belastingschade te vergoeden aan de deelnemer, voor zover deze aan zijn schadebeperkingsplicht heeft voldaan en de belastingschade is ‘toe te rekenen’ aan het pensioenfonds. De belastingschadevergoeding is bijzonder inkomen en hierover is geen loonbelasting verschuldigd.
- Herzieningen die leiden tot een lagere uitkering worden door het fonds naar de toekomst doorgevoerd. Als daarbij tevens sprake is van te hoog vastgestelde uitkeringen over het verleden, worden deze met terugwerkende kracht gecorrigeerd, behalve wanneer de pensioengerechtigde had mogen vertrouwen op de juiste hoogte van het pensioen. Van gerechtvaardigd vertrouwen is in ieder geval geen sprake bij:
 - o verwijtbaar gedrag van de pensioengerechtigde zelf. Bijvoorbeeld doordat de pensioengerechtigde bewust informatie heeft achtergehouden;

- o een voor de pensioengerechtigde duidelijk waarneembare vergissing van het pensioenfonds, zoals bijvoorbeeld een dubbele betaling.
- Terugvordering van – achteraf bezien – te veel uitbetaald pensioen vindt plaats door middel van verrekening met toekomstige uitkeringen. Hierbij houdt het fonds rekening met het volgende:
 - o een eerste termijn van een terugbetaling vindt niet eerder plaats dan een maand volgend op de maand waarin de pensioengerechtigde hierover is geïnformeerd.
 - o wanneer de terug te vorderen uitkering relatief hoog is en/of de financiële situatie van de betrokkene beperkt, biedt het fonds standaard een betalingsregeling aan.
 - o als sprake is van bijzondere persoonlijke omstandigheden kan het fonds besluiten de terugvordering te matigen of volledig achterwege te laten.
- Bij hoge uitzondering blijft een te hoog vastgestelde uitkering ook voor de toekomst in stand. Dit is het geval wanneer de pensioengerechtigde had mogen vertrouwen op de juiste hoogte van het pensioen, en op basis van de - achteraf bezien onjuiste - informatie van het fonds onherroepelijke financiële verplichtingen heeft die hij of zij niet zou zijn aangegaan bij een juiste voorstelling van zaken (en die niet langer nagekomen kunnen worden bij een correct pensioen).
- In zeer schrijnende gevallen kan van de specifieke beleidsuitgangspunten worden afgeweken als het vasthouden aan deze uitgangspunten leidt tot onredelijke uitkomsten. In zo'n geval past het bestuur van het fonds de hardheidsclausule uit het pensioenreglement toe, indien aanwezig.

5. Verjaring

Terugvordering van teveel uitbetaald pensioen als bedoeld in artikel 4.3 is verjaard na een termijn van vijf jaar vanaf het moment dat het pensioenfonds bekend is met het bestaan van de vordering. Echter zolang de vordering kan worden verrekend met een lopende uitkering verjaart de vordering niet.

6. Klachten en geschillen

Voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden die het niet eens zijn met een voor hen nadelig besluit tot herziening is beroep op de klachtenprocedure van het fonds mogelijk. Deze is beschikbaar op de website van het pensioenfonds. Na het doorlopen van deze procedure is het vervolgens mogelijk het herzieningsbesluit voor te leggen aan de Ombudsman Pensioenen.

Postbus 85481
3508 AL Utrecht

HN
PF